

**Program for Bergen KrF
2019-2023**

Kjære velger!

Du har nå fått Bergen KrFs program for perioden 2019-2023. Det er et omfattende program, og vi har derfor laget overskrifter for de ulike delene av innholdet. Det gjør det enkelt for deg å finne de programpostene du er spesielt interessert i.

KrF bygger sin politikk på den kristendemokratiske ideologien. KrFs verdigrunnlag er hentet fra Bibelen, den kristne kulturarven og grunnleggende menneskeretter, og har sin forankring i det kristne menneskesynet, neste-kjærligheten og forvalteransvaret.

Vi vil være med og bygge et varmt og inkluderende samfunn for alle bergensere. Byen vår skal være et godt sted å bo, med kvalitet i offentlige tjenester, et pulserende næringsliv med muligheter for alle og gode fritidsaktiviteter og kulturtilbud. Vi vil bidra til å ta djerve klimavalg for nåtid og fremtid. Vi tror Bergen har det som skal til for å gå i front og bli en foregangsby for det grønne skiftet.

Politikken vår favner bredt, men KrF vil ta et særlig ansvar for å løfte opp de gruppene som trenger det aller mest.

Hvis det er noe du savner i programmet, eller det er noe som er uklart, kan du ta kontakt med kandidater som står på listen til bystyret eller KrFere som du møter på Stand.

I programmet vil du flere steder finne formuleringene: «videreføre», «fortsette med» og «øke». Disse formuleringene forteller noe om hva KrF har medvirket til å vedta i inneværende periode. Vi er stolt av å ha styrket mange av tjenestene vesentlig.

Hvis du vil at KrF skal få fortsette å påvirke politikken i Bergen i samarbeid med de kristne grunnverdiene trenger vi din stemme! Den vil være avgjørende for hvilken styrke KrF skal ha i bystyret i de kommende fire årene!

Foto: Olav Nikolai Pettersen

Håkon Pettersen

1. kandidat

Med vennlig hilsen og ønske om et godt valg!

Beate Husa

Ordfører kandidat

Bergens barn – Byens fremtid

En god barndom varer hele livet. KrF prioriterer barn og familier ved å gi barn og unge i Bergen et best mulig utgangspunkt. Dette skal vi gjøre ved å ha gode barnehager og skoler, et idretts- og kulturtilbud der alle kan delta og en god verdiformidling til neste generasjon.

Barselomsorg

KrF ønsker en god politikk som trykker foreldre i å bære frem barna. KrF mener politikken skal legge til rette for en god barndom allerede i barselomsorgen. Det handler om å ha et godt og tilgjengelig tilbud om jordmor både før og etter fødsel, og støtte tiltak som kan trykke barselomsorgen i kommunen.

Barnehage

KrF er opptatt av å prioritere barn og unge fra tidlig alder. Det handler blant annet om å ha gode og trygge hjem, gode barnehager og SFO. Derfor løfter KrF viktigheten av full dekning med nærbarnehager med godt faglig innhold, lek og fysisk utfoldelse, valgfrihet for familiene og en målrettet utvidelse av gratis kjerne- tid i barnehagene. KrF vil satse på tiltak som gjør overgangene fra barneskole til ungdomsskole og senere til videregående opplæring, best mulig.

Skole

Bergensskolen skal skape trivsel og et godt læringsmiljø og hindre frafall fra skolen. Dette vil KrF gjøre ved å sikre flere lærere – spesielt på de laveste trinnene, muligheter for videreutdanning, flere yrkesgrupper inn i skolen og styrke tjenestene som er der. Det betyr tilgjengelig rådgivningstjeneste, helsesykepleiere, psykologer, sosionomer og miljøarbeidere. KrF mener også at det er viktig med målrettede skoletimer, ikke flere!

Bergen KrF er opptatt av å verne om friheten til å velge andre skoler og barnehager enn de offentlige. Friskoler må ha mulighet til å ta del i offentlige satsinger på lik linje med offentlige skoler. Derfor er KrF opptatt av fortsatt støtte til friskoler og ønsker også å beholde SFO-støtten til friskoler. Det bør være enkelt å opprette friskoler i Bergen.

Alle skal føle seg trygg på skolen, og derfor skal mobbing ikke tolereres. KrF vil intensivere arbeidet mot mobbing i Bergensskolen. Gjennomføring av planen «Skyfritt» vil være en viktig del av dette arbeidet. Bruk av ord som spiller på seksualitet og legning som skjellsord er svært vanlige både i skolegården og på andre samfunnsarenaer. LHBTI-personer er ekstra utsatt for mobbing og trakassering, og denne gruppen er overrepresentert på selvmordsstatistikkene. KrF vil jobbe for målrettede tiltak mot mobbing og trakassering basert på legning og seksualitet.

God språkforståelse er avgjørende for læring. Å lære godt flere målformer gir elevene gode muligheter til å mestre språkfag og gode forutsetninger for å mestre skolen. KrF vil sikre god sidemålsundervisning og vil sikre god tilgang til litteratur på både nynorsk og bokmål på skolebibliotekene.

Barnevern og tidlig innsats

Det er viktig med tidlig innsats. KrF har bidratt til å få på plass flere ansatte på helsestasjonene, i skolehelsetjenesten og i barnevernet. I 2018 ble det opprettet fire nye hjelpesentre, Barne- og familiehjelpen. Dette er et lavterskeltilbud for barn, unge og familier. I 2019 starter samlivskurs for alle førstegangsførelse. KrF ønsker å fortsette denne satsingen for å hjelpe flere på riktig tidspunkt og også videreutvikle barnevernstjenestene slik at den blir enda bedre enn i dag. Barn og unge med ekstra hjelpebehov må få tilbud om rask og helhetlig hjelp.

KrF vil arbeide for:

- å videreføre og styrke Bergen kommunes tilbud om samlivskurs til alle førstegangsførelse
- å øke den statlige engangsstøtten, og i tillegg opprette en egen kommunal engangsstøtt for de som blir gravide uten rett til foreldrepenger
- å videreføre støtten til Amatheia
- å ansette enda flere psykologer i skolehelsetjenesten og på helsestasjonene, og videreføre den store satsingen på helsesykepleiere i skolen slik at man når Helsedirektoratet sin norm for antall helsesykepleiere på de ulike trinnene. Bergen KrF vil prioritere ansettelser i barneskolen
- å fortsette satsingen og øke bemanningen på de flerfaglige ressursentrene Barne- og familiehjelpen
- full dekning med nærbarnehager
- søskenrabatt på tvers av barnehage og SFO
- økt tilskudd til private barnehager som er øremerket for å dekke bemanningsnormen
- å videreføre støtte og gode rammevilkår til friskoler
- SFO-støtte til friskoler
- bedre oppfølging av barn som opplever livskriser som dødsfall, sykdom eller samlivsbrudd
- flere lærere per elev, spesielt på de laveste trinnene
- en målrettet utvidelse av gratis kjernetid i barnehager
- å senke makspris i barnehage og SFO
- trygge skoleveier
- at skolegudstjenester og markering av kristne høytider skal inngå som en naturlig del av skolens aktiviteter
- å sikre god overgang mellom barneskole, ungdomsskole og videregående skole
- å styrke rådgivnings- og karriereveiledningstjenesten i ungdomsskolen
- fortsatt satsing på raskere oppfølging av barn som opplever omsorgssvikt
- å styrke PPS-tjenesten og sørge for raskere støttetiltak for barn og unge med spesielle behov
- at alle skoler har antimobbeprogram som blir fulgt opp
- tiltak målrettet mot mobbing og trakassering basert på seksualitet og legning
- å sikre god opplæring i begge målformer i Bergenskolen
- en god svømmeopplæring med flere svømmeanlegg
- økt bevissthet om skadevirkningene alkoholmisbruk og annen avhengighet hos foreldre, kan få for barn.
- god seksualundervisning med økt fokus på grensesetting og forebygging av

Program for Bergen KrF 2019-2023

- uønskede svangerskap
- støtte til samlivskurs i regi av tros- og livssynssamfunn
- flere miljøarbeidere i Bergensskolen
- fortsatt satsing på flere skolepsykologer og helsesykepleiere i Bergensskolen
- at alle skoler og barnehager skal være universelt utformet
- økt rammetilskudd til SFO for å sikre bedre bemanning og flere valgfrie aktiviteter for barna
- å gi lærerne i Bergensskolen et kompetanseløft i bruk av digitale læremidler og trygg nettbruk
- gode læringsforhold i ikke-teoretiske fag i Bergensskolen
- å starte opp «Rask psykisk helsehjelp» så snart som mulig slik at unge under 25 år kan få psykisk helsehjelp uten å stå i kø
- å sikre den nye tjenesten, Koordinerende enhet, som skal sørge for at innbyggere med omfattende hjelpebehov skal møte én felles kommune som har koordinerte tjenester
- å øke støtten ytterligere til ROS (rådgivning om spiseforstyrrelser)
- å øke spesialundervisningen i skolen med flere spesialpedagoger, særlig på de laveste trinnene
- å fortsette veiledningsprogrammet til alle nyansatte i barnevernstjenesten
- å sikre at elever som har fått spesialundervisning, får videreført sin oppfølging i overgangene mellom barnetrinn, ungdomstrinn og videregående skole
- at Bergen skal være foregangskommune på journalsystemet Digibarnevern slik at barnevernsansatte enklere kan dokumentere arbeidet de gjør
- å gjennomføre hyppige brukerundersøkelser av foreldre og barn i alle tjenester som omhandler barn og unge
- å gi ansatte gode muligheter for videreutdanning og økt kunnskap på hele barn- og ungefeltet
- å styrke Barnevakten og bidra til et sterkere samarbeid med skolene
- at barn utsatt for vold og overgrep skal få rask og riktig hjelp til et trygt liv
- å støtte mer bruk av omvendt voldsalarm som hindrer voldstiltalte å komme i kontakt med voldsutsatte
- støtte mer bruk av hemmelig adresse for voldsutsatte
- å flytte Etat for barn og familie til Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett for å se hele oppvekstfeltet samlet og skifte navn til Byrådsavdeling for oppvekst, kunnskap og idrett
- å ha Homestart-familiekontakt i alle bydeler, der frivillige hjelper familier med særlige behov
- reell valgfrihet til familiene slik at en kan ha fleksible overganger og utveksling mellom hjem og avlastning/barnebolig for barn med store hjelpebehov
- å tilby flerlingforeldre praktisk bistand
- at Bergen skal være pilotkommune for mer lek i barneskolen
- å lage en handlingsplan for ettervern av unge voksne som har hatt tiltak fra barnevernstjenesten

En aktiv by – Idrettspolitik for alle

KrF prioriterer gode vilkår for idretten i Bergen. Derfor er det viktig å tilrettelegge for at innbyggerne skal kunne være i aktivitet og drive med idrett. Dette er ekstra viktig for barn og unge. Bergen KrF vil derfor skjerme barneidretten for brukerbetaling av kommunens idrettsanlegg. For å sikre at idretten fortsatt skal være noe positivt og sunt, må idretten være en alkohol- og rusfri sone. KrF vil arbeide for mobbefrie idrettsmiljø.

Bergen KrF vil også arbeide for flere flerbruksanlegg med plass til ulike typer idretts- og kulturarrangementer. KrF vil derfor arbeide for å omgjøre flere idrettsanlegg til flerbruksanlegg og at alle skal kunne benytte seg av gode svømmetilbud. Svømming er både sunt og viktig når det gjelder sikkerhet.

KrF vil arbeide for:

- å omgjøre flere idrettsanlegg til flerbruksanlegg
- at alle skal ha et godt svømmetilbud
- at idretten skal være en alkohol- og rusfri sone
- at idrettsanlegg i Bergen skal kunne brukes til internasjonal idrett
- å øke rekrutteringen fra innbyggere med fremmedkulturell bakgrunn i samarbeid med idrettslagene
- å legge til rette for E-sport og motorsport
- å motvirke mobbing i samarbeid med idretten
- økt samarbeid mellom idrettslagene og skolene
- støtte til lavinntektsfamilier når det kommer til betaling av idrettsaktiviteter for barna
- fokus på viktigheten av idrett og aktivitet når det kommer til psykisk helse
- å skjerme barneidretten for brukerbetaling av kommunen sine idrettsanlegg
- at det blir lagt tak på Slåtthaug kunstisbane i samarbeid med private aktører
- flerbrukshall på Slettebakken
- nytt Fysak-anlegg i Loddefjord-området
- at alle idrettsanlegg og lekeplasser skal være tilrettelagt for mennesker med bevegelseshemming
- aktivitetskort til alle mellom 6-18 år
- å etablere en søkbar pott til nærmiljøtiltak som lekeplass, ballbinge etc.
- å etablere en søkbar pott til idrettsarrangement

Helse og omsorg – Menneskeverd i sentrum

KrF er opptatt av at Bergen skal være en varm og inkluderende by, som ivaretar og hjelper hvert menneske som har behov for det. Uavhengig av alder og livssituasjon skal man kjenne seg trygg i Bergen. Samtidig ser vi at de eldste innbyggerne i Bergen kommune har et økende behov for helse- og omsorgstjenester. KrF vil møte behovet med gode tjenester preget av kvalitet, tilgjengelighet og respekt for enkeltmennesket.

Folkehelse og helsefremmende arbeid

KrF vil arbeide for å styrke det helsefremmende og forebyggende helsearbeidet

i kommunen ved å tilrettelegge for økt fysisk aktivitet for alle aldersgrupper, og tilby arbeidstrening og andre meningsfulle aktiviteter for dem som faller utenfor arbeidslivet. KrF vil også arbeide for å motivere til en aktiv alderdom gjennom deltakelse i frivillighet, kultur, seniortrim og sørge for universelt utformede byrom. KrF vil prioritere folkehelse på tvers av alle kommunens tjenester og legge til rette for at flest mulig kan holde seg frisk så lenge som mulig.

Eldre

Eldre er ikke en ensartet gruppe. De har individuelle behov og ønsker for sin alderdom, og de fleste ønsker å klare seg selv lengst mulig. Eldre vil utgjøre en stadig større del av Bergens befolkning i årene som kommer, og de er en stor ressurs for samfunnet. Bergen kommune må satse på aktiv hverdagsmestring gjennom tilgang på gode hjelpemidler og tilgjengelig informasjon om hva kommunen kan bistå med. KrF vil fortsette den store satsingen på meningsfulle hverdager for eldre og øke aktivitetstilbudet i bydelene for dem som bor hjemme, i omsorgsbolig eller på sykehjem. Det er også behov for flere sykehjemsplasser. I tillegg til at sykehjemmene Slettemarken og Frieda Fasmers Minne ferdigstilles i valgperioden, vil KrF starte planlegging av nytt sykehjem; helst i Laksevåg bydel. Mat er en viktig del av livet, og KrF vil bedre mattilbudet til byens eldre og vurdere å bygge egne kjøkken på nye sykehjem.

KrF ønsker å videreutvikle tjenestene til demente med enda mer kompetanse i hjemmebaserte tjenester og på sykehjem, og en tettere veiledning og hjelp til pårørende. Velferdsteknologi kan og skal aldri erstatte varme hender, men er et viktig supplement til tjenestene for at flest mulig skal mestre egen hverdag. Gjennom Alrek helseklynge skal Bergen kommune ha et eget brukervennlig visningsrom for velferdsteknologi.

Ideelle organisasjoner og andre frivillige gjør verdifullt arbeid i Bergen og er mye av drivkraften i byen vår. KrF vil at Bergen kommune aktivt skal legge til rette for at ideelle aktører skal få et stort handlingsrom innen mange tjenesteområder og være et viktig supplement til den offentlige helsetjenesten.

Psykisk helse

KrF ønsker å legge til rette for en by som har en god helsefremmende politikk og som tar vare på dem som trenger det. Med både lavterskeltilbud og målretting vil KrF forbedre tjenestene til voksne med psykiske helseplager. Bergen KrF mener at ansvaret for psykisk helse må tilbakeføres til avdeling for helse og omsorg for å kunne se tjenestene i sammenheng. Psykisk helse er ikke et tema som kun hører hjemme i helse- og sosialtjenesten, men vel så mye i barnehager, skoler, arbeidsliv og innen kultur.

Flere barn enn dem som i dag får hjelp i spesialisthelsetjenesten, har psykiske plager som fører til nedsatt funksjonsevne. Forebygging og lavterskeltilbud er et svar på denne utfordringen. KrF ønsker derfor å styrke behandlingstilbudet for barn og unge voksne med lettere psykiske lidelser, som atferdsvansker, angst, depresjon og begynnende rusavhengighet.

Eldre har også psykiske problemer, og denne gruppen har ofte ensomhet som kan

utløse flere symptomer. Forskning viser at eldre drikker atskillig mer alkohol i dag enn for ti år siden. Vanen med å drikke alkohol, sorg og ensomhet oppgis ofte som årsaker til psykiske problemer. At eldre har et stort alkoholkonsum er uheldig, fordi eldre ofte bruker flere ulike medikamenter. Bergen KrF mener at sorg og ensomhet må bekjempes på andre måter, som aktivitetstilbud, sosiale treff, samtaleterapi og god oppfølging av fastlegen.

Personer med nedsatt funksjonsevne og personer med utviklingshemming KrF vil utjevne sosiale forskjeller og legge til rette for et samfunn som er godt for alle. Alle mennesker har en ukrenkelig høy verdi, og vi må legge til rette for at alle kan leve gode og meningsfulle hverdager med mye innhold som arbeid, dagtilbud, fritid, bolig og gode helse- og omsorgstjenester. KrF vil videreføre Boligløftet Bergen og dermed fortsette den store satsingen på tjenester til personer med utviklingshemming. Å fjerne boligkøen er en viktig prioritering de neste årene.

KrF vil arbeide for:

- mer brukerinvolvering i alle tjenestene
- tettere involvering av pårørende
- å prioritere ytterligere midler til forebygging, hverdagsmestring og rehabilitering
- at flere nye sykehjem skal drives av ideelle
- å tilby alle personer med demens tjenlige aktivitetssenterplasser
- å gi pårørende til personer med demens veiledning og støtte
- at kompetansen til de som jobber med demente skal øke
- å skape flere treffpunkt på tvers av generasjoner deriblant flere aktivitetstilbud for byens eldre sammen med unge, for eksempel gjennom barselgrupper, babybesøk, barnehager og å samlokalisere sykehjem og barnehage ved bygging av nye sykehjem
- å fortsette den historiske sykehjemsutbyggingen
- flere omsorgsboliger og omsorg pluss i alle bydeler
- gode seniorsentre i alle bydeler, med likeverdige tilbud til kvinner og menn
- å utrede om man skal få egne institusjonskjøkken på nye sykehjem
- å planlegge enda ett nytt sykehjem i Bergen, helst i Laksevåg bydel
- at brukerne selv skal få bestemme hvilke middagsretter de skal få levert hjem
- å øke bemanningen i hjemmetjenesten og få enda mer kunnskap basert på brukers ønsker, ansattes erfaring og forskning
- flere heltidsstillinger i helsesektoren
- å øke grunnbemanning også på langtidsavdelingene på sykehjem
- en 100 % aktivitets- og frivillighetsleder per sykehjem i Bergen
- å øke ressursene enda mer til å kurse ansatte i alle helse- og sosialtjenestene i åndelig omsorg
- flere ALIS (allmennlege i spesialisering)-stillinger i Bergen
- at det åpnes for timebestilling på legevakten
- styrke fastlegeordningen og åpne kommunale fastlegekontor
- å satse enda mer på velferdsteknologi og digitalisering
- å utvikle «kunnskapskommune Helse Omsorg Vest» slik at alle våre tjenester skal være kunnskapsbaserte
- å gi flere ansatte mulighet til fagskoleutdanning og høyere utdanning

- gjennom arbeid
- at det skal forskes mer på helse- og sosialfeltet i Bergen
- en styrkning av ergo- og fysioterapitilbudet
- å utvikle frivillighetsarbeidet sammen med de frivillige organisasjonene og de nye frivillighetskoordinatorene og det diakonale arbeidet i kommunen
- å bedre internettdekningen på alle beboerrom ved byens sykehjem
- å etablere flere tilrettelagte arbeidsplasser og unngå at det på nytt blir kø i dagsentertjenestene
- å fjerne boligkøen for personer med psykisk utviklingshemming innen 2023
- å skaffe til veie flere boliger tilrettelagt for funksjonshemmede
- høyere avlastningskapasitet for foreldre med psykisk syke og/eller utviklingshemmede barn
- å arbeide aktivt sammen med Høgskulen på Vestlandet (HVL) og VID vitenskapelige høgskole Bergen for å rekruttere flere sykepleiere og vernepleiere
- økt bruk av BPA (brukerstyrt personlig assistent), også for dem som har behov for færre timer enn 25 per uke
- å bruke BPA som likestillings-/integreringsverktøy og forenkle søknadsprosene for å få BPA
- universelt utformede byrom
- at støttekontakter fortsatt kan være oppdragstakere slik at bruker kan få best mulige tjenester
- å opprette et felles rådgivningskontor for personer med sansetap
- å øke kompetansen om sansetap i kommunens vurderingsteam
- å fjerne ventetiden til psykolog/psykiater for barn og ungdom under 23 år
- å etablere flere bofellesskap innen psykiske helsetjenester
- å øke antall psykologer på sykehjemmene
- gode turstier, gang- og sykkelveier som senker terskelen for fysisk aktivitet
- at det tildeles flere hjemler for refusjonsordning innen fysioterapi

Sosialpolitikk – En hjertevarm by

Noen av Bergens største helsemessige og sosiale utfordringer er knyttet til bruk av rusmidler som alkohol, illegale stoffer og misbruk av lovlige medikamenter. KrF ønsker en offensiv rusomsorg der mennesker får raskere hjelp, og den enkelte rusavhengige blir sett og respektert i et mangfoldig behandlingstilbud. KrF ønsker at kommunen skal nyttiggjøre seg av ideelle og frivillige stiftelser og innføre en 24-timers garanti for å få et avvennings-/behandlingstilbud.

Rusomsorg

KrF ønsker å hjelpe flest mulig ut av rus. Rusomsorgen skal også ivareta mennesker som ikke ønsker eller klarer å bli rusfri på nåværende tidspunkt, med praktisk bistand, lavterskel helsehjelp, aktivisering og andre skadereduserende tiltak. KrF vil ha en ny evaluering av sprøyterommet, herunder bemanning, ressursbruk og om tettere oppfølging i hjemmet vil kunne hjelpe enda flere.

Legemiddel-assistert rehabilitering (LAR) er et viktig tilbud til mennesker som ikke ønsker eller klarer å bli rusfrie, men som ved hjelp av medikamenter kan få et bedre liv og fungere i samfunnet. LAR har fått en stadig større plass i rusomsorgen og gis

i mange tilfeller til mennesker med et vedvarende sidemisbruk, og til svært unge mennesker. Det blir født alarmerende mange barn med abstinenser etter mors LAR-behandling. Hvilke konsekvenser det har for barna, er vanskelig å forutsi. KrF vil at mennesker i LAR-behandling skal få bedre oppfølging med vekt på rehabilitering, at gravide kvinner skal få tilbud om avvenning, og at LAR ikke skal tilbys i stedet for behandling, der dette er mulig. For å hjelpe flere, trengs det oppfølging gjennom tilrettelagte boliger, utdanningsmuligheter, arbeidstrening, familie, nettverk og fritidsaktiviteter.

Restriktiv alkoholpolitikk

Alkohol er det rusmiddelet som koster mest for samfunnet, og alkoholbruken har gått opp de senere årene. Det er et ubestridelig faktum at det er en sammenheng mellom alkohol og voldsutøvelse. KrF ønsker et enda tryggere Bergen sentrum, og derfor vil KrF følge opp de positive erfaringene med kortere skjenketider i Bergen. KrF vil at skjenkestopp innskrenkes til senest kl. 02.00, i tråd med politiets anbefalinger. Politiet og sosialtjenestens råd skal tillegges stor vekt for utviklingen av skjenke-reglementet i Bergen, slik som i dag.

Forebygging blant unge er viktig for å forhindre rekruttering til rusmiljøet. KrF ønsker å styrke undervisningen om rusmidler i grunnskolen og inkludere foreldre i forebyggende arbeid.

Menneskehandel i Bergen

KrF vil arbeide for økt innsats mot menneskehandel med gode sosiale tjenester, informasjon til arbeidsgivere og enkeltpersoner, alarmtelefon og et nært samarbeid med politiet. KrF ønsker å styrke kompetansen til barnevernsansatte, legevaktpersonalet og skoleansatte for å kunne avdekke og hjelpe flere ofre for menneskehandel.

Papirløse og andre utsatte grupper

Bergen skal være en varm og inkluderende by for alle. KrF ønsker å sikre at det er tilfredsstillende overnattings- og sanitærtilbud for bostedsløse og tiggere i Bergen, og at det er tilgjengelig helsetjenester også for dem. Bergen KrF ønsker derfor å fortsette støtten til Helsecenter for papirløse migranter – Bergen og samtidig sikre papirløse enklere tilgang til kommunens legevaktjeneste. Kommunen har en viktig rolle som tilrettelegger og samarbeidspartner for frivillige og ideelle aktører, for å sikre at disse gruppene får gratis nødvendig helsehjelp.

KrF vil ikke støtte et forbud mot tigging. Det må aldri bli forbudt å be om hjelp, men KrF vil fortsette samarbeidet med politiet. Det innebærer at de som tigger i Bergens gater, må registrere seg. Kommunens viktigste innsats vil være på sosialfeltet hvor den enkelte som er tvunget til å tigge, kan få hjelp til å dekke sine grunnleggende behov.

Arbeid, sosial og bolig

Både arbeidsledighet og tilgang til kvalifisert arbeidskraft vil variere over tid. I fremtiden vil behovet for arbeidskraft øke. For å løse utfordringene må vi styrke forsknin-

gen, gjennomføre effektiviseringstiltak, få flere ut av passivitet og over i arbeid. Mange bedrifter er avhengige av arbeidsinnvandring. For kommunen er det viktig å være attraktiv som bosted for internasjonale arbeidstakere. Her er den internasjonale skolen viktig, og også spredning av informasjon på flere språk og samarbeid med næringsorganisasjonene.

Utenlandske arbeidstakere må få samme betingelser som norske arbeidstakere, og KrF vil derfor styrke innsatsen mot A-krim og sosial dumping. Mange får heller ikke bruke sin kompetanse fordi utdannelsen ikke er godkjent i Norge. Bergen kommune skal være en pådriver for at det utvikles bedre rutiner for rask godkjenning av relevant og faglig god utdanning fra ulike land, og at det gis gode tilbud om norskopplæring og tilleggsutdannelse for de som trenger dette.

For de som havner utenfor arbeidslivet eller av andre grunner trenger hjelp, skal sosialtjenesten gi riktig hjelp til riktig tid. KrF har som mål at alle som mottar sosialhjelp, skal være i aktivitet tilpasset deres behov. KrF vil derfor fortsette med bruk av arbeidsrettede tiltak. Barnetrygden skal fortsatt holdes utenfor når sosialhjelp beregnes.

Bergen trenger flere kommunale utleieboliger. KrF vil ha hundre nye hvert år. For å sikre god integrering i bomiljø og på de ulike skolene, mener KrF det er avgjørende å unngå for mange kommunale utleieboliger i samme skolekrets.

KrF vil arbeide for:

- bedre oppfølging av ungdom ved ungdomskontakter i alle bydelene
- ytterligere brukerinvolvering av tjenestene
- NAV-kontorene i Bergen skal gi støtte til brukere som ønsker avrusing ved Evangeliesenteret
- en ny evaluering av sprøyterommet, herunder bemanning, ressursbruk og om tettere oppfølging i hjemmet vil kunne hjelpe enda flere
- større medbestemmelse for brukeren i valg av behandlingsopplegg for rusavhengige som ønsker avvenning
- aktiv bruk av avvennings- og rehabiliteringssenter drevet av frivillige og ideelle aktører
- ettervern under tilsyn og en meningsfylt fritid for rusavhengige som er under behandling
- å øke tilbudet om bolig til rusmiddelavhengige og gi mer oppfølging i hjemmet
- støtte til frivillige organisasjoner som driver med forebyggende aktivitet mot rus
- en forbedring av ordningen med legemiddelassistert rehabilitering (LAR), med særlig styrking av «R» gjennom et bedre ettervern
- flere boliger for oppfølging av bostedsløse rusavhengige
- en ytterligere spredning av kommunale utleieboliger
- å reformere bostøtten slik at den ikke forskjellsbehandler mellom de som bor i kommunal bolig og de som leier privat
- styrket undervisning om rusmidler både til elever, foreldre og lærere
- rusfrie soner i form av idrettsarenaer, kommunale kulturarrangement og i byrommet
- at skjenketiden innskrenkes til senest klokken 02 00 for alle salgs- og server-

- ringssteder, i tråd med politiets anbefalinger
- en fortsatt hyppig kontroll med skjenke- og salgsstedene
- ikke å gi skjenkebevilling til steder som har toppløsservering eller stripping som konsept
- ikke å gi skjenkebevilling til familiesentrerte tilbud som eksempelvis bowling, Akvariet eller vitensenteret
- å få en egen alkoholrådgiver i frisklivs- og mestringscenteret
- nullvisjon mot rusrelatert gatevold og vold i nære relasjoner
- å følge tett opp den ambisiøse planen mot menneskehandel
- lett tilgjengelig informasjon om hjelpetilbud til ofre for menneskehandel
- å sikre papirløse enklere tilgang til kommunens legevaktstjeneste
- at et kommunalt forbud mot tigging ikke blir innført i Bergen
- at Bergen som Norges første menneskerettighetsby skal arbeide nasjonalt for å gi papirløse migranter eksplisitt rett til forebyggende og kurative helsetjenester i primær- og spesialisthelsetjenesten, inkludert rett til å stå på liste til fastlege
- arbeidstiltak rettet mot arbeidstakere med «hull» i CV-en
- at minst 5 % av alle nyansatte i Bergen kommune skal være personer med «hull» i CV-en eller med nedsatt funksjonsevne
- å ha tilpasset aktivitetsplikt til alle sosialhjelpsmottakere
- å sikre fast støtte på kr 600 000,- og mulighet for å søke om ekstramidler til Helsesenter for papirløse migranter i Bergen
- å lage en handlingsplan for ettervern etter endt soning i samarbeid med kriminalomsorgen, frivillige organisasjoner og andre offentlige samarbeidspartnere
- et mer inkluderende arbeidsliv

Integrering – En rausere by

KrF ønsker at Bergen skal være en trygg og god by å komme til, og at de som kommer hit raskt skal integreres i sine lokalsamfunn. Skolen er en viktig arena for vellykket integrering. Språk er avgjørende for deltakelse i arbeidslivet. KrF vil øke ressursene til språkopplæring i grunnskolen, samtidig som alle voksne innvandrere også skal få god norskopplæring. KrF ønsker også at et tettere samarbeid mellom grunnskolene (inkludert Nygård skole) og de videregående skolene i Bergen, skal sikre elever med kort botid i Norge en trygg og god overgang til ordinær videregående skole. KrF vil tilby 2-årige prosjektstillinger til et utvalg flyktninger der de får ta del i arbeidslivet, i tråd med Fjell kommunes modell som har vist gode resultater.

Bergen skal være en trygg havn for forfulgte. Derfor vil KrF at Bergen spesielt skal ta imot de som er særlig sårbare og som i mange tilfeller ikke kan sikres nødvendig trygghet i sine nærområder. Kristne og andre religiøse eller etniske minoriteter samt LHBTI-personer er eksempler på dette.

KrF vil arbeide for:

- å ta imot flere flyktninger til Bergen
- å opprettholde og videreutvikle det gode samarbeidet med frivillige organisasjoner om integreringstiltak, og gi økt støtte på tilskuddslisten til organisa-

- sjoner og trossamfunn som arbeider med dette
- å ansette en egen frivillighetsleder for inkludering for å øke integreringsarbeidet i byen
- at introduksjonscenteret for nyankomne flyktninger skal gi enda mer informasjon om norsk kultur og lovverk
- øke finansieringen til fysisk og psykisk helsehjelp for nyankomne flyktninger
- en økt statlig bostøtte
- en større spredning av kommunale utleieboliger i nye bo-områder og legge til rette for større privat/offentlig samarbeid om flere boliger
- god norskopplæring for alle
- å styrke morsmålsundervisningen
- å styrke barnevernets kompetanse på det flerkulturelle
- å videreutvikle det tette samarbeidet mellom Bergen kommune og ulike innvandremiljø gjennom å opprette et eget formalisert samarbeid med et stort representativt utvalg fra forskjellige innvandremiljø
- tilrettelagt norskundervisning for foreldre med små barn uten barnehageplass
- å etablere prosjektstillinger i levekårsutsatte områder som arbeider med innovasjon i integreringsarbeidet, særlig rettet mot inkludering av barn og familier, i tett samarbeid med frivillige organisasjoner

Nyskapende næringsliv – Innovasjonsbyen Bergen

Flere analytikere peker på Bergen som en av byene i Norge med aller størst økonomisk vekstpotensial de neste 5-10 årene. Dette i en tid der oljeinntektene blir redusert, befolkningssammensetningen endret, og nødvendige klimatiltak vil kreve omlegging av næringsliv og industri. KrF var med å sette Innovasjonsbyen Bergen på agendaen i forrige bystyreperiode. Det ligger et uforløst vekstpotensial i koblingen mellom det offentlige, etablerte virksomheter, de ulike næringsklyngene, gründernettverk, investormiljø og akademia. Bergen KrF ønsker at kommunen skal ha en aktiv rolle i dette arbeidet, slik at bærekraftige løsninger kan utvikles og eksporteres. Slik skapes verdier, nye arbeidsplasser i bærekraftige virksomheter og god samfunnsutvikling både lokalt og globalt. Nettopp dette skal være kjennetegnet for Bergen: Mulighetenes by!

Gründerskap, kompetanse og bærekraft

Lønnsomme bedrifter og arbeidsplasser som skaper verdier er en forutsetning for velferd, aktivitet og bosetting. Bergen KrF vil gi næringslivet forutsigbare rammer som legger til rette for bærekraftig verdiskaping med hensyn til både etikk, økonomi og miljø. Fremtidens arbeidsplasser er kunnskapsbaserte, og selskapene som vil lykkes er de som er best på innovasjon, kunnskapsutvikling og kommersialisering.

Innovasjonsklynger

KrF ønsker også at kommunen skal ta en mer aktiv rolle i den Bergenske StartUp-scenen gjennom aktiv tilrettelegging av både arealer og annen praktisk oppstartshjelp for nye virksomheter og inkubatormiljø. Bergen skal videreføre partnerskap til Finance Innovation, Medieklyngen, PropTech Innovation, Helse Campus Alrek

og andre aktuelle innovasjonsmiljø i byen.

Bergen KrF vil arbeide for at det nye Havforskningsinstituttet på Dokken lar seg realisere så raskt som mulig. For Bergen KrF vil det i forbindelse med den marine klyngen være ønskelig å tilrettelegge for en sterk formidlingsarena i form av et modernisert og relokalisert (nye) Akvariet i Bergen.

Kommunale selskaper

Gjennom utvikling av ny teknologi, nye produksjonsprosesser, utnyttelse av nye ressurser og utvikling av nye produkter, kan industri og øvrig næringsliv være viktige bidragsyttere for å løse store miljø- og klimautfordringer. Aktiv eierskapspolitikk med kompetente styremedlemmer som setter klar retning, både for kommunens egne virksomheter og også i selskapene der kommunene er inne på eiersiden, blir avgjørende. En fremtidsrettet næringspolitikk må virkeliggjøre det grønne skiftet gjennom eksport av klimavennlige løsninger. BiR, BKK og Bergen Havn AS er alle viktige regionale motorer for nettopp et slikt arbeid. Kreative løsninger og nye virksomheter innen sirkulærøkonomien er ett av flere områder KrF mener må prioriteres i årene fremover.

Reiseliv

Bergen er en attraktiv og voksende reiselivsdestinasjon, og bør øke innsatsen ytterligere for å utnytte sitt potensial som reisemål både for nordmenn og utlendinger. En bedre samordning av tilbudene er viktig, og det må satses på et bredt spekter av opplevelser gjennom hele året. Mange er opptatt av lokale særegenheter og spesialiteter. Derfor er lokalsamfunnets kultur, identitet, kulturlandskap, natur og lokalprodusert mat viktig. Sesongsvingninger er en utfordring for reiselivsnæringen generelt og for aktivitetstilbydere spesielt.

Reiseliv og turistnæringer som vektlegger miljømessig bærekraftige løsninger må oppmuntres og støttes. Her blir det viktig at Bergen kommune samarbeider tett med Reiselivslaget, Bergen havn, Avinor Flesland og andre aktuelle aktører.

KrF vil sette Bergen på kartet som en viktig og unik markeds plass for mat. Bergensregionens matkultur speiler de ulike årstidene og det skiftende landskapet – med råvarer fra fjord og fjell, kyst og hav.

Digitalisering

Bergen har noen av de fremste miljøene i landet knyttet til digitalisering og annet teknologibasert næringsliv. Dette må opprettholdes og utvikles. IT-næringen og produksjon basert på utstrakt bruk av automatiserte produksjonsprosesser med lite behov for arbeidskraft vil redusere lavkostlandenes konkurransefortrinn. Slik kan produksjon som i dag ikke er lønnsom å lokalisere i Bergen, med nye robotiserte produksjonsprosesser gi grunnlag for ny og viktig verdiskaping på Vestlandet.

Trygg digitalisering, bruk av store data og kunstig intelligens gir store muligheter for offentlig sektor. Bergen kommune ligger langt fremme i dette arbeidet, og skal fortsatt prioritere aktuelle samarbeidsarenaer og kontinuerlig utviklingsarbeid i egen virksomhet. Digitalisering er et godt virkemiddel for å forenkle rapportering til kommunen og det offentlige generelt. Dette må skje i samarbeid med arbeidslivsor-

ganisasjoner. En må legge til rette for kompetanseheving slik at ansatte kan mestre nye oppgaver for å hindre utstøtning fra arbeidslivet.

Verdibasert næringsliv

Næringspolitikk handler om å bygge samfunnet gjennom verdiskaping og samfunnsutvikling. Bergen KrF ønsker å løfte frem det verdibaserte næringslivet hvor sosialt ansvar og verdiskaping går hånd i hånd og premiere bedrifter som tar miljøriktige valg. På Vestlandet har vi lange tradisjoner for å bygge samfunnet nettopp på denne måten: Fra den haugianske næringsutviklingen til trepartssamarbeidet. Bergen KrF ønsker en næringspolitikk som bygger videre på denne tradisjonen og videreutvikler bysamfunnet gjennom en ansvarlig næringsutvikling.

KrF ønsker å stimulere til mer sosialt entreprenørskap ved blant annet å opprette et fond for samfunnsekperimentarium og sosial innovasjon, som skal støtte oppstart av nye, ideelle prosjekter som har til hensikt å løse sosiale og strukturelle utfordringer i bysamfunnet.

KrF vil arbeide for at det fortsatt skal være attraktivt og mulig å drive landbruk i Bergen. Dyrkbar jord bør vernes mot utbygging så langt det er mulig. KrF vil øke satsingen på "Inn på tunet".

KrF vil arbeide for:

- å gjøre Bergen mer attraktiv for lokalisering av bedrifters hovedkontorer
- at klima- og miljøvennlige løsninger integreres på alle områder
- å etablere fond for sosial innovasjon, som skal støtte oppstart og videreutvikling av nye, ideelle prosjekter som har til hensikt å løse sosiale og strukturelle utfordringer
- utflytting av statlige arbeidsplasser til Bergen
- klimasmart landbruk med flere husdyr på beite
- økt beredskap gjennom fokus på lokal matproduksjon
- at Bergen skal være en attraktiv by for arbeidsinnvandring
- at boikott ikke skal brukes som virkemiddel i Midtøsten-spørsmålet
- å innføre et reparatør-register for foretak som tilbyr reparasjoner og vedlikehold i Bergen kommune etter modell fra Kristiansand
- tilrettelegge for et relokalisert Akvariet som sikrer (nye) Akvariet i Bergen status som nasjonalt akvarium
- å opprette et fond for samfunnsekperimentarium og sosial innovasjon
- at Bergen kommunes pensjonskasse, samt kommunens pensjonsavsetning i KLP, skal følge etisk og bærekraftig investeringsstrategi etter modell av EIAG (Economic Incentives Advisory Group)

Byutvikling – En grønn og god by for alle

Bergen er en by i vekst. Økt aktivitet i vår region må møtes uten at personbiltrafikken og miljøplagene øker. KrF vil legge til rette for fortsatt vekst, men med en samtidig reduksjon av lokal luftforurensing, støy og klimagassutslipp i tråd med kommunens klimaplan, samt nasjonale og internasjonale forpliktelser. Byutviklingen må bygge på gode kollektivsystemer, god tilrettelegging for sykkel og gode bo-om-

råder for alle familiestørrelser.

Å bygge og bo i Bergen

KrF ønsker en grønn og urban utvikling av Bergen, hvor det bygges tett med god tilgang på grønne kvaliteter som byfjell, friområder og parker. I hovedsak bør fremtidig utbygging skje på allerede bebygde områder, men KrF vil også vurdere nye områder for utbygging. Ny teknologi, fortsatt bybaneutbygging, nye toglinjer gjennom Ulriken og nye, grønne mobilitetsløsninger vil i fremtiden endre hvordan vi beveger oss. I takt med dette mener KrF at områder som Vårheia, Harafjellet og Haukås/Hylkje i fremtiden bør vurderes som fremtidige utbyggingsområder i tett dialog med statlige myndigheter. Det må legges spesielt til rette for barnefamilier i kommuneplaner.

Sentrum trenger en større transformasjon hvor godsterminalen, Dokken og Bygarasjen erstattes av nye boliger og nytt næringsareal, og byarena lokaliseres på Nygårdstangen dersom det er mulig. Flytting av havn åpner historiske muligheter for byutvikling på Dokken. KrF ønsker å bygge en ny, attraktiv bydel med sterke familievennlige kvaliteter.

Kollektiv, sykkel og miljø

Bybanen og jernbanen Bergen-Arna må være ryggraden i kollektivsystemet. KrF er garantist for bybane til alle bydeler, men frem til bybane er på plass i alle bydeler må el-busser fylle bybanens rolle. KrF mener faglige råd må legges til grunn for fremtidig utbygging av bybane mot Åsane. Sammen med Bybanen trengs gjennomgående sykkelveier, og ressursbruken må økes betraktelig slik at sykkel kan bli et fullgodt alternativ til bil og kollektiv. KrF vil arbeide for å øke statlig bidrag til minst 70 % av investeringskostnader slik at bompengandelen reduseres. KrF vil at Bergen kommune skal legge press på statlige myndigheter til å utarbeide alternative metoder for finansiering av store vei- og kollektivprosjekter, som for eksempel mer rettferdige former for bompengneinnkreving, veiprising eller andre finansieringsformer.

Tilrettelagt infrastruktur for syklister er den viktigste driveren for å få flere til å velge sykkelen. Derfor vil KrF prioritere dedikerte sykkelveier til alle bydeler og øke de årlige investeringene på kommunens gang- og sykkelveier. KrF ønsker en ordning der kommunen sponser kjøp av el-sykkel, og vi vil fortsatt gi kjøregodtgjørelse til syklister.

Med de siste års positive utvikling og med nye ambisiøse grep, mener KrF at Bergen må ta mål av seg å bli Norges grønneste by. Det må få konsekvenser for økt kildeortering – inkludert matavfall, og alle nye biler i kommunens virksomheter skal være el-biler.

KrF vil støtte opp om økt urbant landbruk og stimulere til at også flere i Bergen kan dyrke egen mat. KrF er positiv til at kommunen gir fortsatt støtte til en egen bybonde.

Gode fagmiljø

Bergen må være en ja-kommune hvor det er lett å bygge, og ulovligheter må få

strengere oppfølging. KrF ønsker flere forsøk med digital byggesaksbehandling og ytterligere forenkling av de minste sakene. Klagesaker skal fortsatt behandles av politisk nivå (KMBY).

KrF vil arbeide for:

- å etablere mer innfartsparkering
- at Ringvei øst må prioriteres, særlig Nordhordlandsbrua/Vågsbotn og utbedring av Grimesvingene
- at Ringvei øst fortrinnsvis legges i tunnel, slik at veien i minst mulig grad rammer eksisterende og potensielle LNF- og boligområder
- en fornuftig fortettingspolitikk, med mulighet for differensiert bebyggelse i alle bydeler
- at det er tilstrekkelig friareal i nærheten av boligområder
- flere boliger og attraktivt sentrum for barnefamilier
- at bybane bygges ut til Spelhaugen og Åsane
- at bybane bygges ut til alle bydeler
- 70 % statlig finansiering av bybanen
- å legge press på statlige myndigheter til å utarbeide alternative metoder for finansiering av store vei- og kollektivprosjekter, som for eksempel mer rettferdige former for bompengeneinnkreving, veiprising eller andre finansieringsformer
- etablering av natt- og tidligavganger på Bybanen
- tilrettelegging av parkeringsplasser ved friluftsområder
- flere universelt utformede turveier
- flere lekeplasser i sentrum
- ytterligere reduksjon i biltrafikken
- full elektrifisering av havnen, samt følge opp at Godshavnen flytter ut av Bergen sentrum til Ågotnes
- at Nygårdstangen, Dokken og Bygarasjen erstattes av nye boliger og nytt næringsareal i samarbeid mellom kommunen og utbyggere
- et sammenhengende og gjennomgående sykkelveinett, samt generell bedret tilrettelegging for syklistene
- kommunal sponing av kjøp av el-sykkel tilsvarende moms
- at det fortsatt gis kjøregodtgjørelse til syklistene
- å øke investeringene på gang- og sykkelveier
- flere og bedre gangveier der folk går til stamruter for buss og bybane
- aldersvennlig kollektivtransport
- at alle nye kommunale bygg har høyest mulig miljøstandard
- at Bergen kan medvirke til samarbeid med nabokommunene om tekniske tjenester
- at det kommunale avgiftssystemet i større grad skal innrettes mot forbruk slik at miljøvennlig adferd premieres
- at det opparbeides nye friluft-, bade-, og aktivitetsområder i bydelene
- at Hordnesskogen blir bevart som tur- og rekreasjonsområde
- å stimulere eiendomsutbyggere til å prioritere arkitektonisk kvalitet
- at byarene lokaliseres på Nygårdstangen dersom det er mulig
- at alle byrom skal være universelt utformet og tilgjengelig for alle mennesker med funksjonshemninger
- å legge til rette for selskaper som ønsker utvidet mobildekning

- en helhetlig plan for utbygging av vann og avløp i Bergen kommune
- å si nei til utbygging av rullebane 2
- å skape fysiske byrom og plasser som skaper sosiale møter på tvers av alder, funksjonsevne og kulturbakgrunn
- å legge til rette for blandet bosetning med eldre, enslige og barnefamilier

Kulturpolitikk – En levende by

Kunst og kultur har høy egenverdi. KrF ser på Bergens mangfoldige og rike kunst- og kulturliv som en kilde til livskvalitet, stimulerende opplevelse og meningsfullt fritidstilbud. I tillegg har kultursektoren stor næringsverdi for bysamfunnet, både som sysselsetter og som viktig tiltrekningsfaktor for turisme, studenter og arbeidskraft.

KrF vil prioritere den frivillige delen av kulturlivet. Særlig bør det være et offentlig ansvar å sørge for kulturtilbud til barn og unge, utviklingshemmede og seniorer. For å være aktuell og nær mennesker i hverdagen, bør kulturaktivitet i regi av kommunen finne sted på ulike steder i de forskjellige bydelene. Det frivillige kulturarbeidet innen menigheter og kristelige organisasjoner er en betydelig del av byens samlede kulturaktivitet, og bør styrkes.

Museene i Bergen bør moderniseres og gjøres mer tilgjengelig for flere grupper. KrF vil utvikle Gamle Bergen som en større attraksjon og støtte tiltak hvor ny teknologi forbedrer formidlingen.

Bergens musikktilbud bør styrkes og tas vare på. KrF vil tilrettelegge for gode øvingslokaler for frivillige korps, ulike typer band og annen type musikkuttrykk.

Bergen er en by med sterke røtter i nynorsk språk og kultur. KrF ønsker å løfte frem nynorsk som en naturlig del av byen.

KrF vil arbeide for:

- økt støtte til kulturskolen og sikre at alle barn som søker får plass
- gratis prøvetimer i kulturskolen til elever i 1. klasse
- å tilby gratis utlån av instrumenter i kulturskolen
- å styrke samarbeidet mellom kulturskolen og skolene/SFO
- økt støtte til rusfrie kunst- og kulturarrangement
- at kunst og kulturtiltak benyttes i integreringsarbeidet
- økt støtte til lokale kunst- og kulturtiltak i bydelene
- øvingslokaler for ulike kunst- og kulturuttrykk i alle bydeler
- å realisere nye kulturarenaer i bydelene, med prioritering av kulturhuset i Fyllingsdalen
- et felles sentralt informasjons- og billettkontor for alle byens kultur- og idrettsarrangører
- lengre åpningstider i bydelsbibliotekene
- gjennomføringen av kulturplan for utviklingshemmede
- at store nasjonale kulturbygg skal legges til Bergen
- at en fremtidig byarena blir en stor og allsidig innendørs mangefunksjonsarena som kan huse store kultur-, idretts- og messearrangement

- et helhetlig konsept for skilting av historiske bygninger, steder og minnesmerker
- å realisere brannmuseet
- å sikre universell utforming slik at kulturarrangementer også er tilgjengelig for mennesker med funksjonshemninger
- en gjennomgang av kulturbevilgninger for å sikre at de når flest mulig
- Regionalt senter for kystpilgrimsleia

Sivilsamfunn – Trossamfunn og frivillige organisasjoner

KrF ønsker et livssynsåpent samfunn der alle er fri til å utøve sin tro og sitt livssyn.

Den norske kirke, frimenighetene og de kristne organisasjonene har et stort og mangfoldig arbeid i Bergen, og setter sitt preg på byen. KrF vil arbeide for å styrke forståelsen av den kristne etikk og kulturarvs betydning som en viktig fellesverdi i samfunnet, og samtidig arbeide for å fremme respekt for tro og livssyn i det offentlige rom.

Kristendommen er en avgjørende kulturarv som positivt har preget fellesverdiene i samfunnet. KrF er overbevist om at denne kulturarven er særdeles viktig i fremtiden for å møte utfordringene fra et mer flerkulturelt samfunn på en positiv og inkluderende måte.

KrF legger vinn på et godt samarbeid med Bergen kirkelige fellesråd og aktuelle kirkelige organer, for å finne gode løsninger til beste for byens befolkning innen de oppgaver som er kommunens ansvar.

Bergen har et stort antall lag og organisasjoner. KrF vil arbeide aktivt for å profilere den verdifulle innsatsen ansatte og frivillige medarbeidere i menigheter og organisasjoner gjør innen barne- og ungdomsarbeid, fellesskapsaktiviteter, sosialt arbeid og eldreomsorg. KrF ser videre positivt på arbeidet til Kirkelig Dialogsenter Bergen og Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, og ønsker å legge til rette for deres arbeid.

Bergen KrF ønsker deltakelse fra frivillig sektor til uløste oppgaver innenfor ulike tjenesteområder. Bergen trenger et rikt og bredt organisasjonsliv for at byen skal være menneskelig og oppleves som et varmt samfunn. Det frivillige arbeidet er med på å gi mening i tilværelsen, og nettopp derfor er det også et viktig forebyggende arbeid. Frivillige organisasjoner og menigheter er viktige verdiformidlere, og deres arbeid må anerkjennes med økonomisk støtte. KrF vil signalisere takknemlighet og vilje til samarbeid med disse på aktuelle sektorer i samfunnet.

KrF vil arbeide for at Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn skal kunne utvikles etter sin egenart. Bergen KrF ønsker å fremheve betydningen av trosfrihet i samfunnet, og at tros- og livssynsspørsmål skal ha en naturlig plass i det offentlige rom.

I Bergen har vi mange vakre middelalderkirker. KrF er opptatt av å skaffe midler til

Program for Bergen KrF 2019-2023

restaurering og fornyelse av de ærverdige kirkebyggene, og vil arbeide for bedre statlige tilskuddsordninger for å ta vare på disse kulturskattene.

KrF vil arbeide for:

- å etablere en tilskuddsordning der frivillige organisasjoner kan søke om midler til kompetansehevende tiltak
- å videreføre ordningen med tilskudd til frivillige organisasjoner som vil drive skolefritidsordninger
- å samarbeide med attføringsbedrifter og frivillige aktører som Fretex og Kirkens Bymisjon i arbeidet for å nå målene om inkludering i arbeidslivet

- å videreføre ordningen med fritak av eiendomsskatt for ideelle organisasjoner
- å starte bygging av nærkirken i Sædalen og planlegging av nærkirken på Haukås
- å sikre tilstrekkelig areal til gravplasser i Bergen for kiste- og urnegraver
- å sikre diakoner i alle menigheter
- å sikre gode rammebetingelser for Bergen kirkelige fellesråd
- å videreføre støtten til Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn i Bergen

Lokaldemokrati – Styringsform

KrF vil beholde dagens styringsform og i tillegg gjeninnføre ordningen med bydelsstyrer som kan ha avgjørelsesmyndighet i noen saker. Det viktigste er imidlertid at bydelsstyrene får uttalerett i saker som berører bydelen, før komitebehandling.